

موزش قواعد و مفاهیم درس ۱

1

فتحه «ـ»، كسره «ـِ»، ضمه «ـُ»، سكون «ـَ» و تنوين «ـَـِـُـْ»
اسم اذ نظر جنس

در عربی هر اسمی از نظر جنس، یا مذکور است و یا مؤنث که معمولاً عالمت مؤنث، داشتن «ة» است و گاهی نیز معنای اسم، بیانگر مؤنث بودن آن است، بدین معنی با عالمت مؤنث: مانند: بنت (دختر)، زن و

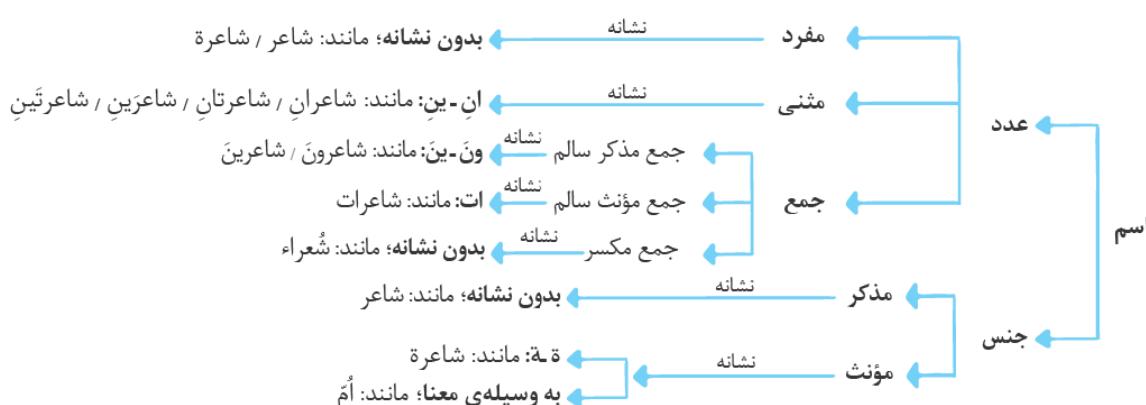
- ۱- مذکور: طبیب (آقای دکتر)، شاعر (مرد شاعر)، والد (پدر)، کلام، عمل، کتاب، قرآن و ...
 سم
 ۲- مؤثث: طبیبه (خانم دکتر)، شاعره (زن شاعر)، والده (مادر)، شبح، مدرسه، مدینه، اخت و ...

اسماز نظر عدد (تعداد)

در عربی هر اسمی یا مفرد (یکی) است یا مثنی (دوتا) و یا جمع (بیشتر از دوتا).
لیسته در عربی، دو نوع جمع داریم:

- ۱۲ جمع سالم که با اضافه کردن نشانه‌ی جمع به انتهای اسم مفرد ساخته می‌شود؛ مانند: معلم ← معلمون، معلمین / معلمه ← معلمات

۱۳ جمع مکسر که نشانه‌ی خاصی ندارد بلکه فقط براساس شنیده‌ها یاد گرفته می‌شود و بی‌قاعده است.

آلدریش الأول

اسم‌های اشاره

اسم‌های اشاره همان «این، آن، این‌ها، آن‌ها» در زبان فارسی است. در جدول زیر اسم‌های اشاره‌ی زبان عربی را آورده‌ایم.

جمع	مثنی	فرد	
هُؤلَاءِ (این‌ها)	هُذَا - هُذِينَ (این دو)	هُذَا (این)	مذكر
هُؤلَاءِ (این‌ها)	هَاتَانِ - هَاتِيْنِ (این دو)	هَذِهِ (این)	مؤنث
أُولَئِكَ (آن‌ها)	—	ذَلِكَ (آن)	مذكر
أُولَئِكَ (آن‌ها)	—	تَلِكَ (آن)	مؤنث

كلمات پرسشی

برای سؤالی کردن جملات، در زبان عربی از کلمات پرسشی استفاده می‌کنیم. در جدول زیر، کلمات پرسشی زبان عربی را مشخص کرده‌ایم.

معنا	كلمه‌ی پرسشی	معنا	كلمه‌ی پرسشی
کجا	أين	آیا	أ
از کجا، اهل کجا	من أين	آیا	هل
چند، چه قدر	كم	چه کسی، چه کسانی	من
چگونه	كيف	کیست	من هو
چه	ماذا	کیست	من هي
چرا	لماذا	برای کیست، مال چه کسی است	لمن
چه وقت	متى	چیست، چه، چه چیز	ما
برای چه	لهم	چیست	ما هو
		چیست	ما هي

اعداد اصلی

منظور از اعداد اصلی که برای شمارش به کار می‌رود همان یک، دو، سه و ... است. اعداد اصلی ۱ تا ۱۲ به این صورت است:

اعداد اصلی، یک تا دوازده			
۵: عَشَرَة	هفت: سَبْعَة	چهار: أَرْبَعَة	یک: واحد
یازده: أَحَدَعَشَر	هشت: ثَمَانَة	پنج: خَمْسَة	دو: اثنان
دوازده: إِثْنَا عَشَرَ	نه: تِسْعَة	شش: سِّيَّة	سه: ثلاثة

اعداد ترتیبی

منظور از اعداد ترتیبی همان یکم، دوم، سوم، و ... است که برای بیان مرتبه استفاده می‌شود. اعداد ترتیبی یکم تا دوازدهم به این ترتیب است:

اعداد ترتیبی، یکم تا دوازدهم	
یکم: الْأَوْلَى / الْأَوْلَى	هفتم: الْسَّابِعَة / الْسَّابِعَة
دوم: الْثَّانِي / الْثَّانِيَة	هشتم: الْثَّامِنَة
سوم: الْثَّالِث / الْثَّالِثَة	نهم: الْتَّاسِع / الْتَّاسِعَة
چهارم: الْرَّابِع / الْرَّابِعَة	دهم: الْعَاشر / الْعَاشرَة
پنجم: الْخَامِس / الْخَامِسَة	یازدهم: الْحَادِي عَشَر / الْحَادِيَة عَشَرَة
ششم: الْسَّادِس / الْسَّادِسَة	دوازدهم: الْثَّانِي عَشَر / الْثَّانِيَة عَشَرَة

فعل ماضی، مضارع، ضمایر، شخص‌ها

نکر در فارسی، فعل‌ها و ضمیرها را برای شش شخص به کار می‌بریم. شخص در عربی، «صیغه» نامیده می‌شود.

شخص یا صیغه در فارسی	شخص یا صیغه عربی	ضمیر	فعل ماضی	مثال	فعل مضارع	مثال	ضمیر پیوسته
اول شخص مفرد (من)	أنا (من)	(انجام دادم)	فَعَلْتُ	ذَهَبْتُ	أَفْعَلُ	أَدْهَبْ	ي: عاملی: کارم
دوم شخص مفرد (تو)	أَنْتَ (تو)	(انجام دادی)	فَعَلْتَ	ذَهَبْتَ	تَفْعَلُ	تَدْهَبْ	ك: عملک: کارت
مفرد مؤنث مخاطب (ته)	أَنْتِ (تو)	(انجام دادی)	فَعَلْتِ	ذَهَبْتِ	تَفْعَلِينَ	تَدْهَبِينَ	كِ: عملکِ: کارت
مفرد مذکر غائب (او)	هُوَ (او)	انجام داد	فَعَلَ	ذَهَبَ	يَفْعُلُ	يَدْهَبُ	ه: عامله: کارش
مفرد مؤنث غائب (او)	هِيَ (او)	انجام داد	فَعَلْتَ	ذَهَبْتَ	تَفْعَلُ	تَدْهَبُ	هَا: عاملهَا: کارش
اول شخص جمع (ما)	نَحْنُ (ما)	نَعْلَنَا	ذَهَبْنَا	تَفْعَلُ	نَدْهَبُ	يَفْعُلُ	نَا: عاملنا: کارمان
جمع مذکر مخاطب (شما)	أَنْتُمْ (شما)	فَعَلْتُمْ	ذَهَبْتُمْ	تَفْعَلُونَ	ذَهَبْهُونَ	تَدْهَبْهُونَ	گُمْ: عاملگم: کارتان
جمع مؤنث مخاطب (شما)	أَنْتَنَ (شما)	فَعَلْتُنَّ	ذَهَبْتُنَّ	تَفْعَلَنَّ	ذَهَبْهَنَّ	تَدْهَبْهَنَّ	گُنْ: عاملگن: کارتان
مثنی مذکر یا مؤنث مخاطب (شما)	أَنْتَمَا (شما)	فَعَلْتُمَا	ذَهَبْتُمَا	تَفْعَلَانَ	ذَهَبْهَانَ	تَدْهَبْهَانَ	کما: عاملگما: کارتان
جمع مذکر غائب (آنها)	هُنَّ (آنها)	فَعَلُوا	ذَهَبُوا	يَعْلَوُنَ	يَدْهَبُونَ	يَفْعَلُونَ	ـهـ: عاملهم: کارشان
جمع مؤنث غائب (آنها)	هَنَّ (آنها)	فَعَلْنَ	ذَهَبَنَ	يَفْعُلنَ	يَدْهَبَهَنَ	يَفْعَلَنَّ	ـهنـ: عاملهن: کارشان
مثنی مذکر غائب (آنها، ایشان)	هَمَا (آنها)	فَعَلَا	ذَهَبَا	يَعْلَانَ	يَدْهَبَانَ	يَفْعَلَانَ	ـهمـ: عاملهما: کارشان
مثنی مؤنث غائب (آنها)	هَمَّا (آنها)	فَعَلَتَا	ذَهَبَتَا	تَفْعَلَانَ	تَدْهَبَهَانَ	تَفْعَلَانَ	ـهمـا: عاملهماما: کارشان

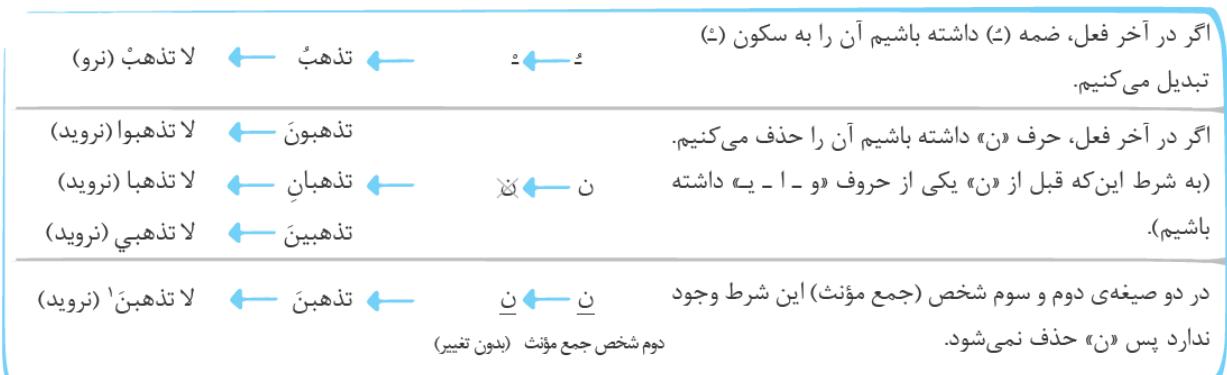
انواع فعل

ماضی (ثبت)	ماضی منفی ما + ماضی	مضارع (ثبت)	مضارع منفی لا + مضارع	مسقبل (آینده) سـ + مضارع	نهی لا + مضارع تغییریافته	امر حذف (ت) از مضارع تغییریافته
رجـع: برگشت	مازـجـع: برنگشت	یـزـجـع: برنمـیـگـرـد	بازـخـواـهـدـگـشـت	سـبـرـجـع:	لاـیـزـجـع: برنمـیـگـرـد	إـرـجـعـ: برـگـرد

الدَّرْسُ الْأُولُ

و حالا یک سؤال ذهنمان را به خودش مشغول کرده! ← «مضارع تغییریافته» یعنی چی؟
برای پیدا کردن جواب این سؤال به روش ساختن نهی و امر توجه کنید:
روش ساختن فعل نهی (لا + مضارع تغییریافته)

به ابتدای فعل مضارع حرف «لا» اضافه می کنیم که به آن، «لای نهی» می گوییم. این «لا» باعث تغییراتی در انتهای فعل می شود که به ترتیب زیر انجام می شود:

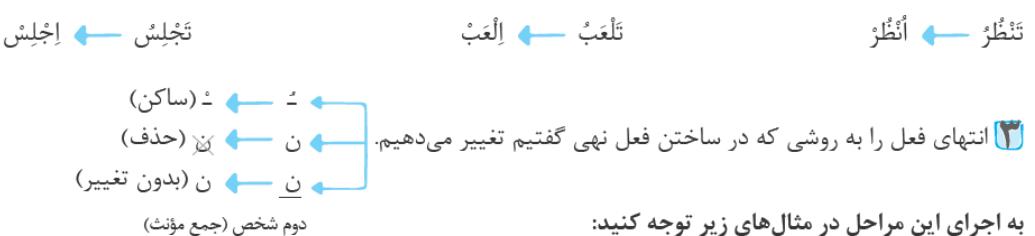

نکره اگرچه می‌توانیم از تمام صیغه‌های مضارع، فعل نهی بسازیم ولی اکثرًا فعل نهی از صیغه‌های دوم شخص (مفرد و جمع) یعنی از صیغه‌های مخاطب ساخته می‌شود.

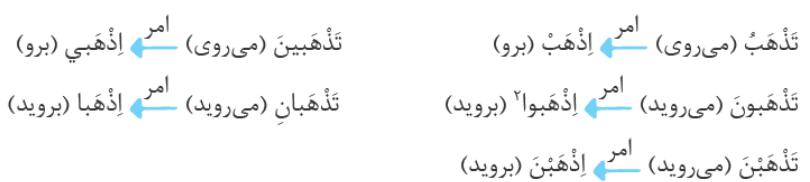
روش ساختن فعل امر (حذف «ت» از مضارعی که آخرش تغییر یافته)

قبل امر فقط از مضارع دوم شخص (مفرد و جمع) یعنی فقط صیغه‌های مخاطب ساخته می‌شود البته با اجرای سه مرحله: حرف «ت» را از ابتدای مضارع دوم شخص حذف می‌کنیم.

۲۰ اگر اولین حرف بعد از «ت»، ساکن (^۶) باشد با حذف «ت» باید «ا» جایگزین آن کنیم که علامت آن به علامت حرف دوم ریشه بستگی دارد:
اگر حرف دوم ریشه، ^۷ باشد از «اً» و اگر ^۸ یا ^۹ باشد، از «اً» استفاده می‌کنیم

به احیای این مراحته، مثا های زیر توجه کنید:

٣٥

۱۰ در ساختن فعل نهی و فعل امر همیشه انتهای فعل دچار تغییر می‌شود. (غیر از صیغه‌ی دوم شخص جمع مؤنث) بهتر است بدانیم که به تغییرات انتهای فعل که در ساختن امر و نهی اجرامی شود و خلاصه‌ی آن در مرحله‌ی شماره‌ی ۳ در امر آمده است اصطلاحاً «مجزوم» کردن، گفته می‌شود، پس برای ساختن امر و نهی، انتهای فعل را محروم می‌کنیم.

۱- بر این اساس، فعل مضارع منفی در صیغه‌های جمع مونث غائب و جمع مونث مخاطب با فعل نهی آن‌ها تشابه پیدا می‌کند و تنها از قرائی موجود در جمله می‌توان پی برد که فاعل خاص‌مند است. مضارع منفی: نمی‌روید (شما)

٢- دریگاه اینستیتوی عالی تکنولوژی و فناوری اسلامی (کامپیوچر) که در سال ۱۳۷۵ میلادی تأسیس شد، از مراکز علمی تخصصی ایران است.

امراً اذها لاتزها

ماجراهای من و درسام - عربی اعمومی

۲ تفاوت لای نفی و لای نهی: لای نفی (منفی) باعث تغییر انتهای فعل نمی‌شود ولی لای نهی انتهای فعل را تغییر می‌دهد. (مجزوم می‌کند)
مانند: لا تذهب: نمی‌روی (نفی) لا تذهب: نرو (نهی)

حروف اصلی (ریشه) - وزن

- اکثر کلمات در عربی، ریشه دارند. ریشه، همان حروف اصلی هر کلمه است که سه حرف می‌باشد.
- کلمات هم خانواده، از یک ریشه ساخته شده‌اند. مانند: عالم، معلوم، علیم، علماء و تعلیم همگی از ریشه «ع ل م»
- آهنگ و ریتم هر کلمه را «وزن» می‌گویند. اگر به جای ریشه کلمه، «ف ع ل» را قرار دهیم، وزن آن کلمه به دست می‌آید. مانند:

كلمه ←	عالیم	تعالیم	منصور	سجاد	أَثْبَر	غَسْلُثُم	مَسْجِد	ضَرْب	فَعْل	فَعْلُثُم	مَفْعِل	فَعْل
وزن ←	فاعل	تعییل	مفعول	فعال	افعل	فعلتم	مفعل	ضرب	فعل	فعلتم	مفعل	فعل

نکته‌ی ترجمه: معمولاً وزن «فاعل» به معنای «انجام‌دهنده یا دارنده‌ی حالت»، وزن «مفعول» به معنای «انجام‌شده» است.
مانند: صانع: سازنده / مصنوع: ساخته‌شده / ضارب: زننده / مضروب: زده‌شده

ترکیب وصفی - ترکیب اضافی

موصوف و صفت: در عربی هرگاه دو اسم، پشت سر هم قرار گیرند و هر دو «ال» داشته باشند و یا هر دو بدون «ال» باشند، در صورتی که علامت آخر هر دو، یکسان باشد، موصوف و صفت محسوب می‌شوند.

مانند، الصناعة الجديدة	مختبر صغير	مختبر صغير
صنيعه صفت	موصوف صفت	(آزمایشگاه کوچکی)

مضاف و مضافق: دو اسم پشت سر هم که اولی (مضاف)، «ال» و تنوین (ـةـ) ندارد، ولی دومی (مضافق) معمولاً «ال» و یا گاهی تنوین دارد.

مانند، صناعة الورق	مختبر مدرسة	مختبر مدرسة
صنعت مفناه اليه	مضاف مضافق اليه	(آزمایشگاه مدرسای)

نکته‌ی ترجمه: با دیدن این فرمول «اسم + ضمیر متصل + صفت ال دار»، در ترجمه، ضمیر را بعد از صفت قرار دهید.

مانند، أختي الكبيرة: خواهر بزرگ من	عملك الصالح: كار نيك تو	خواهر بزرگ من
كار تو نيك		

ماضی استمراری

هرگاه یکی از فعل‌های خانواده‌ی «کان» (کان - کانوا - کانتا - گئن - گئنما - گئنتم - گئنت - گئننم - گئنن - گئن - گئن) کمی قبل تر از یک فعل مضارع بباید، آن دو به صورت یک فعل ماضی استمراری ترجمه می‌شوند. مانند:
کان طلاب الجامعة يدرسون: دانشجویان دانشگاه درس می‌خوانند کانوا يصنعون بیتیا: خانه‌ای می‌ساختند.

پیان ساعت

در عربی برای بیان ساعت کامل، از اعداد ترتیبی (بر وزن «الفاعله») استفاده می‌شود و برای بیان «نیم» از «النصف» و برای «یک ربع مانده به ...» از فرمول «عدد ترتیبی + إلا + ربعاً» استفاده می‌شود. مانند:

ساعت پنج تمام: الخامسة تماماً / پنج و ربع: الخامسة والربع / پنج و نیم: الخامسة والنصف / یک ربع مانده به پنج: الخامسة إلا ربعاً

رنگ‌ها و روزهای هفته

الأوان: رنگ‌ها ← أحمر (سیز)، أحمر (سرخ)، أزرق (آبی)، أبيض (سفید)، أصفر (زرد) أسود (سیاه) و بَقْسِجِي (بنفس)
ایام الأسبوع: روزهای هفته ← السبت (شنبه)، الأحد (یکشنبه)، الإثنين (دوشنبه)، الثلاثاء (سهشنبه)، الأربعاء (چهارشنبه)، الخميس (پنجشنبه)، الجمعة (جمعة)

٢ ترجمه درس

متن درس وترجمه واژه به واژه وترجمه روان آن

«آلانعام:»

﴿الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾

ستایش برای خداوندی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و نور را قرار داد (پدید آورد).

الله	هو	ذاك
خداوند	او (همان)	آن
او همان خداوند است.		

أَنْظُرْ: فعل امر

النَّصِيرَةُ	الْعَصُونِ	ذَاتٍ	الشَّجَرَةُ	لِتِلْكَ	أَنْظُرْ
تازه	شاخهای	دارای	درخت	به آن	بنگر

تيلك: اسم اشاره

به آن درخت بنگر که دارای شاخهای تر و تازه است.

نَمَثْ: فعل ماضی

شَجَرَة	صَارَتْ	وَكَيْفَ	حَبَّةٌ	مِنْ	نَمَثْ	كَيْفَ
درخت	شد	و چگونه	دانهای	از	رشد کرد	چگونه

صَارَتْ: فعل ماضی

چگونه (در آغاز) از دانه‌ای رشد کرده و چگونه (اکنون) درخت شده است؟

كيف: کلمه‌ی استفهامی

ابْحَثْ: فعل امر

الثَّمَرَة	مِنْهَا	يُنْجِرُ	ذَا الَّذِي	مِنْ	وَقْلٌ	فَابْحَثْ
میوه	از آن	درمی‌آورد	این که	کیست	و بگو	پس جستوجو کن

قُلْ: فعل امر

يُنْجِرُ: فعل مضارع

مِنْ: کلمه‌ی استفهامی

(آن گاه) جستوجو کن و (به خود) بگو این کیست که از آن (درخت) میوه بیرون می‌آورد؟

الشمس: اسم مؤنث مجازی

مُسْتَعِرَةٌ	جَذْوُثُهَا	الَّتِي	إِلَى الشَّمْسِ	وَأَنْظُرْ
فروزان	پارهی آتش آن	که	به خورشیدی	و بنگر

ذَا: اسم اشاره

و بنگر به خورشیدی که شعله‌ی آتش آن فروزان است.

مُنْتَشِرَةٌ	حَرَاءُ	وَبِهَا	ضِيَاءُ	فِيهَا
پخش	حرارتی	و با آن	روشنایی	در آن

در آن (خورشید) روشنایی (نور) است و به وسیله‌ی آن حرارت و گرمایی پخش شده است.

الشَّرَرَةُ	مِثْلٌ	فِي الْجَوْ	أَوْجَدَهَا	ذَا الَّذِي	مِنْ
پارهی آتش	مانند	در آسمان	پدید آورد آن را	این که	کیست

این کیست که آن (خورشید) را در هوا مانند پارهی آتش پدید آورده است؟

مُنْهَمَرَةٌ	أَنْعَمَةُ	الَّذِي	اللَّهُ	هُوَ	ذَاكَ
ریزان	نعمت‌هایش	که	خداست	او	آن

آن همان خدایی است که نعمت‌هایش ریزان است.

۱- شاعر این شعر، «معروف رصافی» شاعری عراقي (متولد) از پدری گرد و مادری تركمن است که آثار بسياري در نثر و نظم دارد.

ماجراهای من و درسام - عربی اعمومی

مُقتَدِرَه	قُدرَة	وَ	بِالْغَةِ	حِكْمَةٌ	ذُو
توانا	قدرتی	و		حِكْمَتِي	داری

(او که) دارای دانایی کامل و قدرتی پایدار و توانا است.

أَوْجَدَ: فعل ماضي	قَمَرَه	فِيهِ	أَوْجَدَ	فَمْنُ	إِلَى الْلَّيلِ	أَنْظَرَ
	ماه (را)	در آن	پدید آورد	پس چه کسی	به شب	نگاه کن

(آن گاه) به شب بنگر، پس چه کسی در آن (شب تاریک) ماه را پدید آورده است؟

زان: فعل ماضي	الْمُنْتَشِرَه	كَالَّذِر		يَأْجُمُ	وَزَانَهُ
	پخش شده	مانند مرواریدهای		با ستارگانی	و آراست آن (را)

و شب را با ستارگانی آراست همانند مرواریدهای پخش شده.

مَطَرَه	مِنْهُ	أَنَزَلَ		فَمْنُ	إِلَى الْغَيْمِ	وَأَنْظَرَ
باران (را)	از آن	نازل کرد		پس چه کسی	به ابر	و بنگر

به ابر بنگر، پس چه کسی از آن باران فرو فرستاد؟

توجه حرف «ه» در آخر مصراع دوم ابیات این درس علامت مؤنث است (ه) که به دلیل ضرورت شعری نقطه‌های آن حذف شده است، ولی در آخر واژه‌های «قمر، مطر» علامت مؤنث بودن نیست و تنها به خاطر هماهنگ شدن وزن شعر آمده است!

كَمْلُ: كَامِلٌ كَنْ	زان: زينت داد	أَوْجَدَ: پدید آورد	فعل
نَمَّثُ: رشد کرد «مؤنث»	ضَعْ: بَغَذَار	أَنْ أَسَافِرُ: كَه سفر كَنْم	
يُخْرُجُ: درمی آورد	عَيْنُ: مشخص کن	أَنَزَلَ: نازل کرد	
يُنَاسِبُ: مناسب می‌باشد	قُلْ: بَگُو	جَهَّزَ: مجهر کرد	
غُصُونُ: شاخه‌ها (مفرد: غُصن)	ذُرَرُ: مرواریدها (مفرد: ذَرَ)	أَنْعَمُ: نعمت‌ها (مفرد: نعمة)	
		أَنْجُمُ: ستارگان (مفرد: نجم)	اسم‌های جمع
مَطَار: فرودگاه	ذَلَكَ: آن	أَنْ: كَه	
مَعَ الْأَسْفِ: متأسفانه	شَرَرَة: اخْغَر (پارهی آتش)	بِالْغَيْمِ: كَامِل	
مَنْ ذَا: این کیست؟	ضَيَاء: روشنایی	تَعَارِفُ: آشنايی	
مُسْتَعِرَة: فروزان	غَيْمَهُ: ابر	جَذَوَة: پارهی آتش	ساير کلمات
مُسْتَعِنَّا بِ: با کمک	فَرَاغ: جای خالی	ذَاهِ: این (هذا)	
مُنْهَمَّة: ریزان	قَاعَة: سالن	ذَات: دارای	
		ذَاك: آن (ذلک)	

الفاكهه	الثمرة	طازج	نَضِرة	إِجْعَلُ	ضع
ميوه	ميوه	تازه	ترو تازه	قرار بدہ	قرار بدہ
خلق	أَوْجَدَ	نور	ضياء	الشَّرَرَة	الجذوة
آفرید	پدید آورد	روشنایی	روشنایی	پارهی آتش	پارهی آتش
السحب	الْعَيْم	كواكب	أَنْجُم	الكافل	البالغ
ابر	ابر	ستارگان	ستارگان	كامل	كامل
لماذا	لَمْ	مُجتهد	مُجدَّد	رَقَدَ	نَامَ
چرا	چرا	تلاشگر	تلاشگر	خوابید	خوابید

آلدرش الأول

يموت	يعيش	كذب	صدق	قلة	كثرة
می میرد	زندگی می کند	دروع بودن	راستی	کمی	زیادی
الأفضل	الأرذل	دائماً	أبداً	آخرة	الدنيا
شایستگان	فرومایگان	همیشه	هیچ گاه	آخرت	دنيا
غایی	رخیص	حصد	زَرَعَ	کثیر	قليل
گران	ارزان	دروکردن	کاشت	زياد	کم
غداً	اليوم	حزين	مسرور	راسب	ناجح
فردا	امروز	غمگین	شاد	مردود	قبول
يسار	يمين	بيع	شراء	ممنوع	ممسموح
چپ	راست	فروختن	خریدن	ممنوع	مجاز
بعيد	قريب	قبیح	جمیل	نهاية	بداية
دور	نرديك	زشت	زیبا	پایان	آغاز

تفصیل

حوال (التعارف في مطار النجف الأشرف)

أحد الموظفين في قاعة القطار	غفت وغو	زائر مرقد أمير المؤمنين عليه السلام
يكي از کارمندان در سالن فرودگاه	آشناي با یکديگر در فرودگاه نجف اشرف	زائر مرقد امير المؤمنان على السلام
وَعَلَيْكُمُ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.		السلام عليكم.
و سلام و رحمت و برکات خداوند بر شما.		سلام بر شما.
صباح النور والسرور.	صباح الخير يا أخي.	
صبح به خیر ای برادر.		
أنا بخير، وكيف أنت؟	كيف حائل؟	
من خوبم و شما چه طوری؟	حالت چه طوره؟	
عفواً، من أين أنت؟	بخير و الحمد لله.	
بخشید، اهل کجا هستی؟	خوبم، شکر خدا.	
ما اسمك الکریم؟	أنا من الجمهورية الإسلامية الإيرانية.	
اسم شریف شما چیه؟	من از جمهوری اسلامی ایرانم.	
اسمی حسین و ما اسمك الکریم؟	إسمي حسين و ما اسمك الکریم؟	
نام من حسين است و نام شریف شما چیه؟	نام من حسین است و نام شریف شما چیه؟	
لا؛ مع الاسف. لکنی أحبت أن أسافر.	هل سافرت إلى إيران حتى الآن؟	
نه، متأسفانه. ولی دوست دارم که سفر کنم.	آیا تا به حال به ایران سفر کرده‌ای؟	
إن شاء الله، إلى اللقاء، مع السلامة.	إن شاء الله سافر إلى إيران!	
ان شاء الله؛ به اميد دیدار، به سلامت.	اگر خدا بخواهد به ایران سفر می کنی!	
في أمان الله و حفظه، يا حبيبتي.	في أمان الله.	
در امان و پناه خدا، ای دوست من. (خداحافظ)	خداحافظ. (در پناه خدا)	

التمارين

الْتَّمَرِينُ الْأُولُ: ترجمة هذه الجمل، واكتتب نوع الأفعال. (تمرين اول: این جملات را ترجمه کن و نوع فعلها را بنویس.)

روی دیوار ننویس نهی	لا تكتب على الجدار:	نامهات را بنویس فعل امر	اكتتب رسالتک:
آنها به سرعت نمی‌نویسند مضارع (منفي)	هُنَّ لَا يَكْتُبُونَ بِسُرْعَةٍ:	تكليفتان را بنویسید فعل امر	أَكْتُبُوا واجباتكم:
ما پژوهش‌هایی را خواهیم نوشت مستقبل	إِنَّا سَوْفَ نَكْتُبُ أَجْحَانًا:	درسم را خواهم نوشت مستقبل	سَأَكْتُبُ درسي:
با دقت می‌نوشتن ماضی استمراری	كَانُوا يَكْتُبُونَ بِدِقَّةٍ:	تمرين‌هایتان را ننوشته‌ید ماضی (منفي)	ما كَتَبْتُمْ تمارینکُمْ:

الْتَّمَرِينُ الثَّالِثُ: ضع في الدائرة العدد المناسب. (كلمة واحدة زائدة) (عدد مناسب را در دائره قرار بده. (یک کلمه اضافی است.))

١- من الأحجار الجميلة الغالية ذات اللون الأبيض.

[از سنگ‌های زیبای گران‌بهای، دارای رنگ سفید.]

٢- جذوتها مُسْتَعِرَّةٌ، فيها ضياءٌ وبها حرارةً مُتَشَّرِّبةٌ.

[پاره‌ی آتش آن، فروزان است. در آن، روشنی و نور است و به وسیله‌ی آن، گرمایی پراکنده می‌شود.]

٣- كوكب يدور حول الأرض؛ ضياءً من الشمس.

[سیاره‌ای است که به دور زمین می‌چرخد؛ نورش از خورشید است.]

٤- بخاز مُتَرَاكِمٌ في السماء ينزل منه المطر.

[بخاری بهم‌فرشده در آسمان که از آن، باران می‌بارد.]

٥- من الملابس النسائية ذات الألوان المختلفة.

[از لباس‌های زنانه دارای رنگ‌های مختلف.]

٦- قطعةٌ من النار.

[نکه‌ای از آتش]

١- الشَّرْزَةُ: زبانهی آتش

٢- الشَّمْسُ: خورشید

٣- الْقَمْرُ: ماه

٤- الْأَنْعَمُ: نعمت‌ها

٥- الْعَيْمُ: ابر

٦- الْفَسْتَانُ: پیراهن زنانه

٧- الْدُّرْرُ: مرواریدها

كلمه‌ی اضافی: «الْأَنْعَمُ: نعمت‌ها»

الْتَّمَرِينُ الثَّالِثُ: ضع هذه الجمل والتراسيم في مكانها المناسب. (این جمله‌ها و ترکیب‌ها را در جای مناسبش قرار بده.)

هؤلاء فائزات / هذان الدليلان / تلك البطاريه / أولئك الصالحون / هؤلاء الأصدقاء / هاتان حاجاتنا

مفرد مؤنث	ثنى مذكر	ثنى مؤنث	جمع مذكر سالم	جمع مؤنث سالم	جمع مكسر
هذاي الدليلان	هذان حاجاتنا	هاتان الصالحون	هؤلاء الأصدقاء	هؤلاء فائزات	هؤلاء
آين دوراهنما	آين دو، شيشه هستند	آين نيكوکاران	آين ها، برنده هستند	آين دوستان	آين

نکره هرگاه اسم اشاره قبل از اسم «ال» دار باید به صورت مفرد (این / آن) ترجمه می‌شود، حتی اگر مشنی یا جمع باشد.

١- ترجمة ترجمه کن .

الدَّرِئُسُ الْأَوَّلُ

الْمُهْرِنُ الرَّابِعُ: أَكْثُبْ وَزْنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ وَحُرُوفَهَا الْأَصْلِيَّةِ. (وزن الكلمات زير و حروف اصلی آنها را بنویس).

- ١- ناصِر، مَنْصُور، أَنصَارٌ: ناصِر بِرَ وزن ← فَاعِل مَنْصُور بِرَ وزن ← مَفْعُول أَنصَار بِرَ وزن ← فَاعِل هُمَّگی از ریشه‌ی ← ن ص ر
- ٢- صَبَّار، صَبُور، صَابِرٌ: صَبَّار بِرَ وزن ← فَاعِل صَبُور بِرَ وزن ← فَاعِل هُمَّگی از ریشه‌ی ← ص ب ر

الْمُهْرِنُ الْخَامِسُ: ضَعِ المُتَرَادِفَاتِ وَالْمُتَضَادَاتِ فِي الْفَرَاغِ الْمُنَاسِبِ. (متراffenها و متضادها را در جای خالی مناسب قرار بده).

ضياء / نام / ناجح / مسروor / قریب / جميل / نهاية / یمین / غالیة / شراء / مسموح / مجد

مسروور	حزين	يمين	يسار	ناجح	راسب	غالية	رخيصة
شاد	غمگین	راست	چپ	قبول	مردود	گران	ارزان
مُجَدٌ	مُجْتَهَدٌ	قریب	بعيد	نهاية	بداية	شراء	بيع
تلاشگر	تلاشگر	نذديك	دور	پایان	آغاز	خرید	فروش
مسموح	ممنوع	ضياء	نور	جميل	قبيح	نام	رقد
مجاز	ممنوع	روشنی	نور	زيما	زشت	خوايد	خوايد

الْمُهْرِنُ السَّلِيسُ: أَرْسُمْ عَقَارِبَ السَّاعَاتِ. (عقربهای ساعت‌ها را رسم کن).

پاسخ:

الْخَامِسَةُ وَ الرُّبُعُ
يُكَرِّعُ مَانِدَهُ بِهِ

الثَّامِنَةُ وَ النِّصْفُ
هَشْتُ وَ نِيمٌ

الْأَخْمَسِيَّةُ وَ الرُّبُعُ
پِنْجُ وَ رِبعٌ

الْبَحْثُ الْعَلْمِيُّ «بِبُوهِشِ عَلْمِيٍّ»

ابحث في الإنترنت أو المكتبة عن نص قصير أو جمل باللغة العربية حول عظمة مخلوقات الله، ثم ترجمة إلى الفارسية مستعيناً بمعجم عربى - فارسى. در اینترنت یا کتابخانه در مورد متنی کوتاه یا جملاتی به زبان عربی درباره عظمت آفریده‌های خداوند جستجو کن (بپوهش کن) سپس آن را با کمک واژه‌نامه‌ای عربی به فارسی به زبان فارسی ترجمه کن.

«جِبَالٌ كَبِيرٌ كَوَهٌ فِي مَدِيَّةٍ بَدَرَةٍ بِمُحَافَظَةِ إِيَّالَمْ»

«کوه‌های «کبیرکوه» در شهر «بدره» در استان ایلام»

«وَيَنَفِّكُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ زَيْنًا مَا حَلَقَتْ هَذَا بَاطِلًا»

درباره‌ی آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند (و می‌گویند) ای پروردگار ما! این (ها) را باطل و بیهوده نیافریده‌ای.

«آل عمران: ١٩١»

سؤال‌های امتحانی

[الف] ترجمة العبارات التالية:

- ١- كيَفْ نَمِّتُ مِنْ حَبَّةٍ وَكَيْفَ صَارَتْ شَجَرَةً؟
- ٢- فَابْحَثْ وَقُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يُخْرُجُ مِنْهَا الشَّمْرَةُ؟
- ٣- وَزَانَهُ بِأَنْجَمِ كالدُّرُّ الْمُنْشَرِه
- ٤- مَنْ ذَا الَّذِي أَوْجَدَهَا فِي الْجَوْمِثَلِ الشَّرَرَه؟
- ٥- ذاك هُوَ اللَّهُ الَّذِي أَعْمَمَهُ مُنْهَمِرَه
- ٦- لَا مَعَ الْأَسْفِ . لِكَيْ أَحْبُّ أَنْ أَسْافِرَ.

[ب] ترجمة الكلمات التي تحتها خط:

- أَحْدُ الْمَوْظَفِينَ فِي قَاعَهِ الْمَطَارِ
- وَانْظُرْ إِلَى الشَّمْسِ الَّتِي جَدْوَهَا مُسْتَعِرَه.
- أَنْعَمَهُ مُنْهَمِرَه.
- ذَاتِ الْعَصُونِ الْبَصِرَه

[ج] عین الصَّحِيحَ في ترجمة الأفعال:

ب) ايجاد شد	☐	الف) ايجاد کرد	☐	١٦- أوجَدَ
ب) جست وجو کن	☐	الف) بحث کن	☐	١٧- ابْحَثْ
ب) خارج می کند	☐	الف) خارج می شود	☐	١٨- يُخْرُجُ
ب) گردانید	☐	الف) گشت	☐	١٩- صَارَ
ب) سود می برد	☐	الف) سود می رساند	☐	٢٠- ينفعُ
ب) سود می برد	☐	الف) سود می رساند	☐	٢١- ينتفعُ

[د] کمل الترجمة:

- ٢٢- اَنْظُرْ إِلَيْهِ الْلَّيْلَ فَمَنْ أَوْجَدَ فِيهِ قَمَرَه.
- به شب پس ماه را در آن ايجاد کرد.
- ٢٣- «وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا» در می اندیشنند ای پروردگار ما، این را بیهوده
- ٢٤- ما تَرْزَعُ فِي الدُّنْيَا تَحْصُدُ فِي الْآخِرَه.
- هر چه در دنیا

- ٢٥- عَلَيْكُمْ بِالصَّبْرِ فَإِنَّ الصَّبْرَ مِنَ الْإِيمَانِ كَالرُّؤْسِ مِنَ الْجَسَدِ.
- شما باید صبر کنید، زیرا

[ه] عین نوع الفعل (الماضى والمضارع والأمر والنهى) في العبارات التالية:

- ٢٦- اَنْظُرْ إِلَيْهِ الْلَّيْلَ فَمَنْ أَوْجَدَ فِيهِ قَمَرَه.
- ٢٧- «وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِإِدَمْ فَسَجَدُوا»
- ٢٨- العاقِلُ مَنْ يَعْرِفُ خَيْرَ النَّبَرِينَ.
- ٢٩- إِذَا قَدَرْتَ عَلَيْهِ عَدُوكَ؛ فَاجْعِلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شَكْرًا لِلْقَدْرَةِ عَلَيْهِ.

الدّرّيس الأول

و أكّتب المتضادات والمتراادات من الكلمات التالية:

السحاب / خصيَّ / الجذوة / اليوم / تعيش / الظلُمات / تموث / زَرَع / الطازجة / النور / الغيم / غداً / الشرفة / النصيرة

-٣٣ -٣٢ -٣١ -٣٥ -٣٤

..... -٢٦ -٣٥ -٣٤

ز عين الترجمة الصحيحة:

الف) به ابر بنگر، پس این کیست که از آن، باران‌ها را نازل کرد؟

ب) به ابر نگاه کن، پس این چه کسی است که از آن، باران نازل کرد؟

ج) به ابرها بنگر، پس آن کیست که از آن باران، نازل می‌کند؟

الف) آیا دوست داری که به کشور زیباییت سفر کنی؟

ب) آیا دوست دارد که به کشورت که زیباییت سفر کند؟

ج) آیا دوست داری که به کشور زیباییت سفر کنم؟

الف) و آن را مانند مروارید پراکنده با ستاره‌ای زینت داد.

ب) و آن را با ستاره‌هایی همچون مرواریدهای پراکنده آراست.

ج) و آن را همانند مرواریدهایی پراکنده با ستاره‌ای زینت بخشید.

ـ٣٨ - أَتُحِبُّ أَنْ أَسَافِرْ إِلَى بِلَادِكِ الْجَمِيلَةِ؟

ـ٣٩ - وَزَانَهُ بِأَنْجُمِ كَالْدُرِّ الْمُنْتَشِرَهِ.

ح عين ضميراً مناسباً للفعل ثم ترجم الجملة:

.....	ستسمعين	أنت ☐	ـ٤٠ - أَنْتَ
.....	كانا يلعبان	هم ☐	ـ٤١ - هُمْ
.....	ستضعُ	أنت ☐	ـ٤٢ - أَنْتَ

ط أكّتب وزن الكلمات التالية و حروفها الأصلية:

.....	زراغة	زارع	مُزْرَعَةٌ	ـ٤٣
.....	افتدار	مُقدَّر	قادر	ـ٤٤
.....	محاطب	خطيب	خطاب	ـ٤٥
.....	محرق	مُحْرِقَةٌ	حريق	ـ٤٦

ي ضع هذه التراكيب في مكانها المناسب، ثم ترجمها:

هؤلاء العالمون / تلك الذّرر / هذان النّجمان / هذه الحكمة / هاتان البَطَّايزَتَانِ / هذا الغيم / هذه الحوارات

٤٧	٤٨	٤٩	٥٠	٥١	٥٢	٥٣
مفرد مذكر	مفرد مؤنث	ثنى مذكر	ثنى مؤنث	جمع مذكر سالم	جمع مؤنث سالم	جمع مكسر

ك ضع الكلمة المناسبة في مكانها من الكلمات التالية (كلمتان زائدتان)

الغيم / القمر / الأنجم / الشمس / الشهار / الغداء

ـ٥٤ تدور الأرض حولها و ضيائها من نفسها.

ـ٥٥ يتجمّع البخار فيه و ينزل المطر منه.

ـ٥٦ مصابيح السماء و زينتها في الليل.

ـ٥٧ طعام نأكل بين الفطور و العشاء.

ما جراهای من و درسام - عربی اعمومی

ل أكتب في الفراغ كلمة مناسبة حسب المعنى:

- الأعداد الأصلية هي: / اثنان / / أربعة / خمسة /

٥٩

٥٨

- الأعداد الأصلية: / سبعة / ثمانية / تسعة / / أحد عشر /

٦٢

٦١

٦٠

- الأعداد الترتيبية هي: الخامس / / السابع / / التاسع /

٦٥

٦٤

٦٣

- أيام الأسبوع سبعة وهي: يوم و الأحد و و الثلاثاء و

٦٨

٦٧

٦٦

- تأكل في الصباح و في الظهر والعشاء في الليل.

٧٠

٦٩

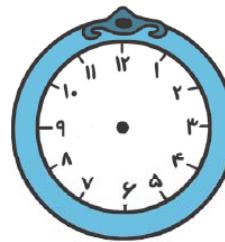
- لون السماء و لون الموز و لون الغراب

٧٣

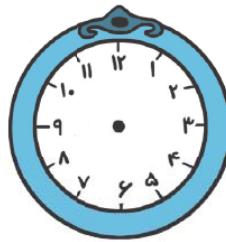
٧٢

٧١

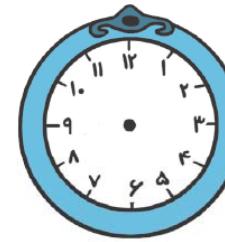
م أرشم عقارب الساعات:

٧٦ - الرابعة والربع

٧٥ - التاسعة والنصف

٧٤ - الرابعة إلا ربعاً

ن صُنْع في الفراغ ضميراً مناسباً:

٧٧ - ما مهنتك يا أخي؟ - حداد.

٧٨ - هل هؤلاء الطالبات حاضرات؟ - نعم جالسات في الصف.

٧٩ - من أنتم؟ - سائحون من لبنان.

س ترجم الأفعال التالية و اكتب نوعها:

٨٠ - كانوا يظلمون

٨١ - لا تدخل

٨٢ - لا تدخل

٨٣ - سوف يرجع

٨٤ - أجعلوا

٨٥ - ما طلبنا

ع زُّبِّ الكلمات التالية ثم اكتب سؤالاً وجواباً صحيحاً:

الكريم / إسمى / ما / اسمك / حسين

? - ٨٧

? - ٨٦

ف عَيَّنَ السُّؤَالَ الْمُنَاسِبَ لِهَذِهِ الْعِبَارَةِ: «أَنَا بِخَيْرٍ»

ج) ما اسمك؟

ب) كيف حالك؟

الف) من أين أنت؟

پاسخ سؤال‌های امتحانی

الف عبارت‌های زیر را ترجمه کن:

- ۱- چگونه از دانه‌ای روید و چگونه درخت شد؟
- ۲- جست‌وجو کن و بگو این کیست که از آن، میوه را خارج می‌کند.
- ۳- و آن را با ستارگانی همچون مرواریدهای پراکنده زینت داد.
- ۴- این کیست که آن (خورشید) را در هوا مانند پاره‌ی آتش پدید آورده است.
- ۵- «... آن همان خدایی است که نعمت‌هایش ریزان است»
- ۶- «... نه متأسفانه، ولی من دوست دارم که سفر کنم ...»

ب کلماتی را که خط کشیده شده ترجمه کن:

۹- فرودگاه	۸- سالن
۱۲- نعمت‌ها	۱۱- فروزان
۱۵- ترو تازه	۱۴- شاخه‌ها
	۱۳- ریزان

ج در ترجمه‌ی فعل‌ها، صحیح را مشخص کن:

۱۸- ب) خارج می‌کند	۱۷- ب) جست‌وجو کن
۲۱- ب) سود می‌برد	۲۰- الف) گشت

د ترجمه را کامل کن:

- ۲۲- ... نگاه کن - چه کسی.
- ۲۳- ... آفرینش آسمان‌ها و زمین - نیافریدی.
- ۲۴- ... بکاری، در آخرت درو می‌کنی.
- ۲۵- ... صیر نسبت به ایمان همانند سر نسبت به بدن است.

ه نوع فعل را در عبارت‌های زیر مشخص کن:

- ۲۶- [به چیزی که گفت بنگر و به کسی که گفت منگر]. **أَنْظُرْ**: فعل امر / **قَالَ**: فعل ماضی / **لَا تَنْظُرْ**: فعل نهی
- ۲۷- [او هنگامی که به فرشتگان گفته‌یم برای آدم سجده کنید پس سجده کردند]. **قُلْنَا**: فعل ماضی / **أُسْجُدُوا**: فعل امر / **سَجَدُوا**: فعل ماضی
- ۲۸- [عاقل کسی است که از دو بدی بهترین را پشناسد]. **يَعْرِفُ**: فعل مضارع
- ۲۹- [اهرگاه بر دشمنت قدرت یافته، بخشیدن و عفو او را شکری برای قدرت و تسلط بر او قرار ده]. **قَدَرْتَ**: فعل ماضی / **إِجْعَلْ**: امر

و از کلمات زیر، متضادها و مترادف‌ها را بنویس. (دو کلمه اضافی است):

۳۳- الیوم غداً	۲۲- الجَذْوَة الشَّرْرَة	۳۱- حَصَدَ زَرَعَ	۳۰- السَّحَاب الغَيْم
	۲۶- الطَّارِجَة النَّضْرَة	۲۵- الْطَّلَمَات التَّمُوتُ	۳۴- تَعِيشُ تَمُوتُ

ز ترجمه‌ی صحیح را مشخص کن:

- ۳۷- ب) الغیم: ابر و المطر؛ باران، مفرد هستند نه جمع / **أَنْزَلَ**: نازل کرد، فعل ماضی است نه مضارع.
- ۳۸- ج) تُحِبُّ: دوست داری / **أَنْ أَسَافِرْ**: سفر کنم / بلاک الجميلة: کشور زیبایت
- ۳۹- ب) **أَنْجُمْ**: ستارگان و ذرر؛ مرواریدهای، جمع هستند نه مفرد.

ح ضمیر مناسی برای فعل مشخص کن و سپس جمله را ترجمه کن.

- ۴۰- **أَنْتِ** سنتسعین: تو خواهی شنید. (مستقبل)
- ۴۱- هما کانا یلعبان: آن‌ها بازی می‌کردند. (ماضی استمراری)
- ۴۲- نحن سنتَعَدُّ: ما بالا خواهیم رفت. (مستقبل)

ط وزن کلمات زیر و حروف اصلی آن‌ها را بنویس:

از ریشه‌ی: زرع	بر وزن مَفْعَلَة - فَاعِل - فَقْل - فِعَالَة
از ریشه‌ی: قد	بر وزن فَاعِل - مُفْتَعِل - تَفْعِيل - إِفْتَعَال

شروع
شرطی
حوار

از ریشه‌ی خ ط ب

از ریشه‌ی ح ر ق

ا) این ترکیب‌ها را در جای مناسبش قرار بده، سپس آن‌ها را ترجمه کن:

۴۸- هذه الحکمة: این حکمت

۵۰- هاتان البَطَّارِيَّاتِ: این دو باتری

۵۲- هذه الْجِوَارَاتِ: این گفت‌و‌گوها

۴۵- بر وزن فَعَالٌ - فَعِيلٌ - فَعَيْلٌ - مُفَاعِلٌ

۴۶- بر وزن فَعَيْلٌ - إِفْتَعَالٌ - مُفْتَعِلَةٌ - مُفْعِلٌ

۴۷- هذا الغيم: این ابر

۴۹- هذان النَّجْمَانِ: این دو ستاره

۵۱- هؤلاء العالَمُونِ: این دانشمندان

۵۳- تلك الدُّورُ: آن مروریدها

ك) از کلمات زیر، کلمه‌ی مناسب را در جای مناسبش قرار بده، (دو کلمه اضافی است).

۵۴- الشَّمْس: خورشید [زمین به دور آن می‌چرخد و روشنایی آن از خودش است].

۵۵- الغیم: ابر [بخار در آن جمع می‌شود و باران از آن می‌بارد].

۵۶- الْأَنْجُومُ: ستارگان [چراغ‌های آسمان و زینت آن در شب است].

۵۷- الغداء: نهار [غذایی که میان صبحانه و شام می‌خوریم].

ل) در جای خالی مطابق معنا کلمه‌ی مناسبی بنویس:

۶۲- إِثْنَا عَشْرَ

۶۱- عَشْرَةً

۶۰- سَتَّةٌ

۵۹- وَاحِدٌ

۶۷- الْإِثْنَيْنِ

۶۶- السَّبْتَتِ

۶۵- الْعَاشِرِ

۶۴- السَّادِسُ

۷۲- أَصْفَرٌ

۷۱- أَرْبَقٌ

۷۰- الْغَدَاءُ

۶۹- الْفَطُورُ

۷۳- أَسْوَدٌ

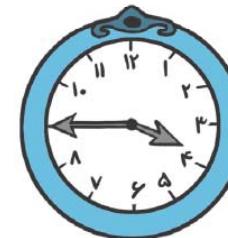
م) عقربه‌های ساعت را رسم کن:

۷۶- چهار و ربع

۷۵- نه و نیم

۷۴- یک ربع به چهار

ن) در جای خالی ضمیر مناسبی قرار بده:

۷۷- أنا

[آی برادرم شغلت چیست؟ من آهنگر هستم.]

۷۸- هي

[آیا این دانش‌آموزان (دختر) حاضر هستند؟ بله آن‌ها در کلاس نشسته‌اند.]

۷۹- نحن

[شما کیستید؟ ما گردشگرانی از لبنان هستیم.]

س) فعل‌های زیر را ترجمه کن و نوع آن‌ها را بنویس:

۸۰- ستم می‌کردند (ماضی استمراری)

۸۱- وارد نشو (نهی) انتهای فعل تغییر یافته (مجزوم شده) ←: لا تدخل

۸۲- وارد نمی‌شوی (مضارع منفی)

۸۳- باز خواهد گشت (مستقبل)

۸۴- قرار دهید (امر)

۸۵- درخواست نکردیم (ماضی منفی)

ع) کلمات زیر را مرتب کن، سپس سؤال و جواب صحیحی را بنویس:

۸۷- اسمی حسین؟

ف) سؤال مناسب برای این جمله را مشخص کن: «من خوبیم»

ب) حالت چه طور است؟

الدَّرِيسُ الْأَوَّلُ

سؤالهای چهارگزینه‌ای

١- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ فَعْلٌ:

- ب) إِنْ طَلَبَ الْعِلْمُ فِرِيشَةً
- د) وَانْظُرْ إِلَى الْغَيْمِ وَفُؤْ

(الف) الْحَمْدُ لِلخَالِقِ الَّذِي خَلَقَ الدُّنْيَا

(ج) كَيْفَ نَمَتْ مِنْ حَبَّةٍ

٢- مَا هُوَ الْمَفْرَدُ؟

- ب) الْعُصُونُ
- د) دُرَرُ

(الف) أَنْجَمٌ

(ج) الْغَيْمُ

٣- عَيْنَ النَّهْيِ:

- ب) لَا تَجْعَلُنِ
- د) لَا تَجْعَلُنَ

(الف) لَا تَجْعَلُنِينَ

(ج) لَا تَجْعَلُونَ

٤- عَيْنَ الْفَعْلِ الَّذِي لَا يَنْسَبُ الْأَفْعَالَ الْأُخْرَى فِي النَّوْعِ:

- ب) لَا تَلْبِسُوا
- د) لَا تَنْزِلُ

(الف) لَا تَشَاهِدِينَ

(ج) لَا تَعْبُرُ

٥- عَيْنَ الْفَعْلِ الَّذِي لَا يَنْسَبُ الْأَفْعَالَ الْأُخْرَى فِي النَّوْعِ:

- ب) إِغْسِلُوا
- د) إِحْتَرُمُ

(الف) إِبْحَثُي

(ج) إِنْتَفَعُ

٦- عَيْنَ الْفَعْلِ الَّذِي لَا يَنْسَبُ الْأَفْعَالَ الْأُخْرَى فِي النَّوْعِ:

- ب) غَسلَتْنَ
- د) شَكَرْتُ

(الف) سَجَدْنَ

(ج) يَحْرُسُنَ

٧- عَيْنَ الْفَعْلِ الَّذِي لَا يَنْسَبُ الْأَفْعَالَ الْأُخْرَى فِي النَّوْعِ:

- ب) سَلَمْنَا
- د) سَيَرَحُمُ

(الف) سَافَرْتُمْ

(ج) سَتَرَوا

٨- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ:

الْمَعْلُومُ الْتَّلَامِيدُ غَدَارًا.

- ب) كَانُوا يُسَاعِدُونَ
- د) كَانُوا سَاعَدُوا

(الف) سُوفَ يُسَاعِدُونَ

(ج) سَاعَدُوا

٩- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ:

لَوْنٌ يَظْهَرُ فِي أُوراقِ الْأَشْجَارِ وَالْبَيْاتِ فِي الرَّبِيعِ.

- ب) الْأَحْمَرُ
- د) الْأَخْضَرُ

(الف) الْأَصْفَرُ

(ج) الْأَيْضُنُ

١٠- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ:

الْيَوْمُ الْخَامِسُ مِنَ الْأَسْبُوعِ هُوَ ..

- ب) الْأَرْبَاعَاءُ
- د) الْجُمُعَةُ

(الف) الْخَمِيسُ

(ج) الْثَّلَاثَاءُ

پاسخ سوال‌های چهارگزینه‌ای

۱- گزینه‌ی «ب»

[آن‌چه را که در آن فعل نیست مشخص کن.
 «طلّب» در اینجا اسم (مصدر) است (خواستن دانش، واجب است).
 در سایر گزینه‌ها، «خلّق - نَمَتْ - أُنْظَرْ - قُلْ» فعل هستند.

۲- گزینه‌ی «ج»

(الغیم؛ ابر) مفرد است، ولی سایر گزینه‌ها جمع هستند. (ستارگان - شاخه‌ها - مرواریدها)

۳- گزینه‌ی «د»

حرف «ن» در «تَجَعَّلُنَّ» حذف نمی‌شود، ولی سایر گزینه‌ها اگر نهی بودند حرف نون آن‌ها باید حذف می‌شد، زیرا ماقبل نون یکی از حروف «و - ا - ی» وجود دارد. این گزینه‌ها منفی هستند.

۴- گزینه‌ی «الف»

[فعلی را که با فعل‌های دیگر از نظر نوع تناسب ندارد مشخص کن.
 «لا تشاهدیَنَّ» فعل منفی است، ولی سایر گزینه‌ها نهی هستند، زیرا انتهای آن‌ها تغییر یافته است.

۵- گزینه‌ی «ج»

[فعلی را که با فعل‌های دیگر از نظر نوع تناسب ندارد مشخص کن.
 «إِثْنَقَ» فعل ماضی است، ولی سایر گزینه‌ها امر هستند، زیرا انتهای آن‌ها تغییر یافته است.

۶- گزینه‌ی «ج»

[فعلی را که با فعل‌های دیگر از نظر نوع تناسب ندارد مشخص کن.
 «يَحْرُسْنَ» فعل مضارع است، ولی سایر گزینه‌ها ماضی هستند.

۷- گزینه‌ی «د»

[فعلی را که با فعل‌های دیگر از نظر نوع تناسب ندارد مشخص کن.
 «سَيَرْحُمُ» فعل مستقبل است، ولی سایر گزینه‌ها ماضی هستند.

۸- گزینه‌ی «الف»

[برای جای خالی، صحیح را مشخص کن.
 با توجه به «غداً فرداً» به فعل مستقبل نیاز داریم. [علم‌ها فردا به دانش‌آموزان کمک خواهد کرد].

۹- گزینه‌ی «د»

[برای جای خالی، صحیح را مشخص کن.
 الأَخْضَرُ: سبز [رنگی] که در بهار در برگ‌های درختان و گیاهان آشکار می‌شود.]

۱۰- گزینه‌ی «ب»

[برای جای خالی، صحیح را مشخص کن.
 الأربعاء: چهارشنبه [روز پنجم از هفته]